

Η χαρά του να δίνεις και να δίνεσαι

Τι σημαίνει δόσιμο; Όσο κι αν φαίνεται απλή η απάντηση σ' αυτό το ερώτημα, ωστόσο είναι γεμάτη από αμφισβητήσεις και περιπλοκές. Η πιο διαδομένη παρεξήγηση είναι εκείνη σύμφωνα με την οποία υποτίθεται ότι δόσιμο σημαίνει χάσιμο, παραχώρηση, να στερείσαι κάτι, να θυσιάζεις κάτι. Το άτομο του οποίου ο χαρακτήρας δεν εξελίχτηκε περ' από το στάδιο του προσανατολισμού προς την απολαβή, την εκμετάλλευση, την αποθησαύριση, νιώθει το δόσιμο μόνο μ' αυτόν τον τρόπο. Ο εμπορικός αυτός χαρακτήρας είναι πρόθυμος να δώσει, αλλά μόνο σαν αντάλλαγμα γι' αυτό που θα λάβει. Το να δώσει χωρίς να λάβει σημαίνει γι' αυτόν ότι γελάστηκε. Οι άνθρωποι που ο κύριος προσανατολισμός τους είναι μη δημιουργικός, νιώθουν το δόσιμο σαν δική τους πτώχευση. Τα πιο πολλά άτομα αυτού του τύπου λοιπόν αρνούνται να δώσουν.

Άλλοι δίνουν το νόημα της θυσίας στο δόσιμο και το ονομάζουν αρετή. Νιώθουν ότι, ακριβώς επειδή είναι οδυνηρό να δίνεις, οφείλεις να δίνεις. Η αρετή του να δίνεις βρίσκεται γι' αυτούς ακριβώς στο γεγονός της αποδοχής της θυσίας. Γι' αυτούς, η αρχή ότι είναι προτιμότερο να δίνεις παρά να παίρνεις, σημαίνει ότι είναι προτιμότερο να υποφέρεις στη στέρηση, παρά να νιώθεις χαρά.

Στη σφαίρα των υλικών πραγμάτων το να δίνεις σημαίνει να είναι πλούσιος. Πλούσιος δεν είναι εκείνος που έχει πολλά, αλλά εκείνος που δίνει πολλά. Ο αποθησαυριστής, που έχει την αγωνία και την έγνοια μη χάσει κάτι, είναι, από την ψυχολογική άποψη, ο φτωχός και ξεπεσμένος άνθρωπος, άσχετα με πόσα έχει. Οποιος έχει τη δύναμη να δίνει από τον εαυτό του, από το δικό του, είναι πλούσιος. Νιώθει τον εαυτό σου σαν κάποιον που μπορεί να παρέχει από τον εαυτό του στους άλλους. Μόνο εκείνος που έχει στέρησει απ' όσα ξεπερνούν τις βασικές ανάγκες για την επιβίωση θα ήταν ανίκανος να χαρεί την πράξη της προσφοράς υλικών πραγμάτων.

Αλλά η καθημερινή πείρα δείχνει ότι εκείνα που ένα άτομο θεωρεί σαν βασικές ανάγκες εξοφώνται τόσο από το χαρακτήρα του όσο και από το τι πραγματικά κατέχει. Είναι γνωστό σε όλους μας πως οι φτωχοί είναι πιο πρόθυμοι στο να δίνουν από τους πλούσιους. Ωστόσο, και η φτώχεια που ξεπερνά κάποιο όριο, μπορεί να κάνει την προσφορά αδύνατη, και είναι τόσο εξευτελιστική, όχι μόνο εξαιτίας της άμεσης δυστυχίας που προκαλεί, αλλά εξαιτίας του ότι στερεί από το φτωχό τη χαρά της προσφοράς.

Και καθώς δίνει, εμπλουτίζει το συνάνθρωπο, δυναμώνει το αίσθημα της ζωντανίας του με το να δυναμώνει τη δικιά του αίσθηση ζωντανίας. Δε δίνει με το σκοπό να πάρει. Η προσφορά είναι από μόνη της μια εξαίσια χαρά. Καθώς όμως δίνει, δεν μπορεί παρά να γεννήσει κάτι καινούριο μέσα στον άλλο άνθρωπο, και αυτό που γεννιέται αντανακλάται πάλι σ' αυτόν. Όταν αληθινά δίνεις, δεν μπορεί παρά να λάβεις εκ νέου από σου ξαναδίνεται. Το να δίνεις έχει σαν επακόλουθο να μεταβάλλεις και στον άλλο άνθρωπο σε δότη γι' αυτό και οι δυο μετέχουν στη χαρά αυτού του καινούριου που δημιούργησαν. Στην πράξη της προσφοράς κάτι νέο γεννιέται και τα δυο πρόσωπα νιώθουν ευγνωμοσύνη για τη ζωή που γεννήθηκε και για τους άλλους.

Μετάφραση: Ευάγγελος Γραμμένος

Έριχ Φρομ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Πώς ορίζει ο συγγραφέας το περιεχόμενο της έννοιας «πλούσιος»
2. Να εντοπίσετε τις διαρθρωτικές λέξεις της 4^{ης} παραγράφου και να εξηγήσετε το λειτουργικό τους ρόλο
3. Να χαρακτηρίσετε το είδος των υπογραμμισμένων προτάσεων του κειμένου και να προσδιορίσετε το συντακτικό τους ρόλο
4. Να γράψετε για τις παρακάτω λέξεις του κειμένου ότι ζητείται στην παρένθεση:

- Παρεξήγηση (συνώνυμη)
- Χαρεί (ομόνυμη)
- Προσφορά (παρώνυμη)

- Δότη (εννοείται)
- Ζωή (ταυτόσημη)

copyright © 2005- 2006

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Βαρέθηκα πια αυτή την προσέγγιση στη ζωή που στηρίζεται στο «εγώ». Κουράστηκα ν' ακούω τον κόσμο να λέει «εγώ» . Θα ήθελα για μια φορά να τους ακούω να λένε «εμείς». Δεν είναι όμορφο το «εμείς»; (Λέο Μπουσκάλια)

Με αφορμή τη διαπίστωση αυτή της Μπουσκάλιας να γράψετε ένα άρθρο στο περιοδικό του σχολείου σας στο οποίο εκφράζεται την απογοήτευσή σας από τη ύπαρξη του «εγώ» στις σχολικές σας σχέσεις και παράλληλα προτείνετε τρόπους ενίσχυσης του «εμείς»
(Να αναπτύξετε σε δύο παραγράφους)

